

SOCIALDEMOKRATEN

METTE FREDERIKSEN:

10 ÅR SOM FORMAND

FOTOREPORTAGE
SE DE FESTLIGE BILLEDER
FRA METTE FREDERIKSENS
JUBILÆUMSRECEPTION

NYT FRA EU
BLIV OPDATERET PÅ
HVAD DER SKER
I PARLAMENTET

HISTORISK
SOCIALDEMOKRATISKE
STATSMINISTRES
ARKIVER

16

INDHOLD

- 4 NYT FRA BORGEN
- 6 DSU'S KLUMME
- 8 TEMA: DE OVERTOG STAFFETTEN
MIDT I PERIODEN
- 12 DE KRÆVER RETFÆRDIG
SUNDHED FOR KVINDER
- 16 TEMA: INTERVIEW MED METTE FREDERIKSEN
- 10 ÅR I FRONT: DET ER DET STØRSTE ANSVAR
- 24 REPORTAGE FRA
METTES 10-ÅRSJUBILÆUM
- 26 HVAD GØR MAN, NÅR OPGAVEN RAMMER?
MAN LØSER DEN
- 28 NYT FRA EUROPA-PARLAMENTET
- 32 HISTORISK: DE SOCIALDEMOKRATISKE
STATSMINISTERARKIVER
- 34 NAVNE OG NOTER

12

SOCIALDEMOKRATEN
Gratis for medlemmer
af Socialdemokratiet

ANSVARSHAVENDE
Lasse Ryberg

POSTADRESSE
Christiansborg
Socialdemokratiet
1240 København K

REDAKTØR
Marie Kristensen

**DESIGN &
FORSIDEFOTO**
Stefan Cavalieri

RETTIGHEDER
Fotos i bladet tilhører
Socialdemokratiet, med
mindre andet er angivet

NÆSTE NUMMER
Udkommer 09.12.25

Deadline for redaktionelt
stof er 01.11.25

Sendes til
Socialdemokratiet

Redaktionen påtager
sig intet ansvar
for materiale, som
indsendes uopfordret

TRYK
Stibo Complete A/S

ANNONCER
Kontakt redaktionen

ISSN
0906-4613

**LEVERING &
ADRESSEÆNDRING**
medlem@socialdemokratiet.dk

ET ÅRSMØDE I ANSVARETS TEGN

Den 13. -14. september samles flere end tusinde mennesker til Socialdemokratiets årsmøde. Det er to dage fyldt med energi, indspark, politik og samtaler. Vi mødes for at inspirere hinanden, lære nyt og dele erfaringer. Vi mødes for at blive skarpere på, hvordan vi sammen skaber et mere trygt, grønt og retfærdigt Danmark. Ja, et mere socialdemokratisk Danmark.

Årsmødet er meget mere end et internt møde. Det er også et vindue ud til resten af landet. Når medierne følger med, skal danskerne opleve partiet i topform. Et parti, der tager ansvar, lokalt, nationalt og internationalt. Hvad enten det handler om vores ufravigelige støtte til Ukraine, frisættelsen af den lokale folkeskole og hjemmepleje eller finansiering af en ti-årsplan for psykiatrien.

Det kræver som altid politisk lederskab. Noget som ikke alle partier kan eller vil. Men det vil vi - og derfor er det et hovedtema for årsmødet.

Ved kommunal- og regionsvalget besluttet, hvem der skal have ansvaret for vores børn, for vores ældre og for et sundhedsvæsen, der fungerer for alle. Derfor er årsmødet et vigtigt afsæt. Vi skal være klare i vores værdier og tydelige i vores politik. Og vi skal hylde de tusinder af kandidater, der stiller sig til rådighed, selvom det ofte kan være en tidskrævende og utaknemmelig opgave.

På årsmødet hæver vi også blikket. Vi taler om, hvordan Danmark står stærkt i en urolig verden. Hvordan vi håndterer klimakrisen. Og hvordan vi fastholder et samfund, hvor vi løfter i flok og giver hinanden muligheder, uanset hvor vi kommer fra, og hvad vi tjener.

Fællesskab er vores styrke. Vi ved, at vi ikke kan løse udfordringerne alene. Det kræver, at vi lytter til hinanden, lærer af hinanden og arbejder sammen.

Lasse Ryberg
Partisekretær

MERE VÆRDIGHED FOR DE MEST SOCIALT UDSATTE

Nu bliver det nemmere at få hjælp for 12.000 af vores mest socialt udsatte borgere. Det fortalte socialminister Sophie Hæstorp Andersen, da hun i maj fremlagde regeringens værdighedsreform.

"Vi lægger med værdighedsreformen op til en særlig samfundskontrakt for de allermest udsatte i samfundet. Hvor vi vil stille færre krav og idømme færre sanktioner. Række ud til dem med hjælp. Vi vil acceptere et skævt liv, men ikke et uværdigt liv," fortalte hun blandt andet.

Det er blandt andre hjemløse og personer med stofmisbrug, som fremover får nemmere adgang til hjælp. For eksempel skal der være flere stofindtagelsesrum med længere åbningstider.

STORT LØFT AF PSYKIATRIEN

Hurtigere hjælp til børn og unge i psykiatrien. Flere sengepladser på sygehuse til patienter med svære psykiske lidelser. Og mere hjælp til dem, der skal have hverdagen til at fungere med psykiske diagnoser.

Det er bare nogle af resultaterne fra den samlede 10-årsplan for psykiatrien, som et meget stort flertal i Folketinget før sommerferien blev enige om.

Fra 2020 til 2030 bliver psykiatrien løftet med i alt 4,6 milliarder kroner. Det var Socialdemokratiet, der før valget i 2019 foreslog en 10-årsplan. For psykiatrien er i alt for mange år blevet forsømt i forhold til resten af vores sundhedsvæsen.

5.500.000.000

Fem en halv milliard. Så mange ekstra kroner får kommunerne og regionerne næste år til velfærden. Det stod klart, efter at finansminister Nicolai Wammen i juni lavede aftaler med kommuner og regioner om næste års økonomi. Det var en tilfreds finansminister, som blandt andet fremhævede, at der var tale om det største løft i 15 år til regionerne, så vi kan få et endnu stærkere sundhedsvæsen til gavn for alle danskere.

"MED DAGENS AFTALE SIGER VI KLART NEJ TIL, AT ROCKERE OG BANDEMEDLEMMER, SOM ER I STAND TIL AT BEDRIVE KRIMINEL VIRKSOMHED, SAMTIDIG KAN HÆVE DEN HØJESTE FORSØRGELSESYDELSE, VI HAR."

Beskæftigelsesminister Ane Halsboe-Jørgensen fik i juni strammet skruen over for bl.a. rockere og bandemedlemmer. Hvis de i fremtiden bliver dømt for grov kriminalitet, får de frakendt deres førtidspension.

Og får karantæne i fem år, før de igen kan ansøge. Det sker efter flere afsløringer af, at rockere og bandemedlemmer modtager førtidspension, samtidig med, at de er involveret i grov kriminalitet.

NU HÆVER VI STRAFFENE FOR DEN HÅRDE KRIMINALITET

Vi skal slå hårdt ned på vold i samfundet. Justitsminister Peter Hummelgaard har derfor fået gennemført en strafreform, som fordobler straffen for grov vold. "Vold er gift for vores samfund. Hver eneste voldshandling efterlader ikke alene et offer af kød og blod med dybe ar på sjælen – den trækker også et spor af utryghed efter sig gennem hele samfundet," lyder det fra Peter Hummelgaard.

FOTO:

LAURITZ BLEV UPROVOKERET SLÅET NED AF 2 GERNINGSMÆND PÅ GOTHERSGADE I KØBENHAVN. FOTOET ER FRA SOCIALDEMOKRATIETS KAMPAGNE OM UDSPILLET.

DSU

LØS BOLIGKRISEN - ELLERS TABER I MIN GENERATION

KATRINE EVELYN JENSEN
FORBUNDSFORMAND

Over hele Europa råber unge og almindelige lønmodtagere op. I Spanien er gaderne fyldt med vrede protester over et boligmarked, der kun tilgodeser spekulanter og investorer, og i Irland har tusindvis demonstreret mod skyhøje huslejepriser og en virkelighed, hvor det at eje en bolig er blevet næsten umuligt. Der er en regulær boligkrise i gang i Europa og den er også godt på vej til at slå rod i Danmark.

Hvis vi ikke handler i tide, er det kun et spørgsmål om tid, før samme vrede vokser herhjemme. Det danske boligmarked har forvandlet sig til en legeplads for kapitalfonde og boligspekulanter – mens almindelige danskere skubbes ud

på sidelinjen. Drømmen om at eje et hjem er i dag et boliglotteri, hvor det sjældent handler om flid eller fast arbejde – men om, hvorvidt dine forældre har penge nok til at hjælpe dig i gang.

Og det stopper ikke ved storbyens postnumre. Boligkrisen er også ved at sprede sig til provinsen. For nylig bankede jeg døre i Viborg for at høre borgerne om, hvordan det går. Her talte jeg med et par, der begge arbejder som politibetjente. De havde haft svært ved at få lov til at låne penge til et hus - i Viborg.

Socialdemokratiet er sat i verden for at løse almindelige menneskers udfordringer. Hvis ikke vi får

tøjlet boligmarkedet, så der også er plads til lærere, sosu'er, politibetjente og unge uden rige forældre, så svigter vi vores ansvar. Og så taber vi min generation.

Vi skal løse boligkrisen, for ellers vender vælgerne sig mod yderfløjene. Ikke af lyst, men af frustration. Det må ikke ske. Jeg ønsker ikke, at danske gader skal ende som i Barcelona eller Dublin, fyldt med vrede og desperation. Vi har stadig muligheden for at handle i tide – men så kræver det, at Socialdemokratiet gør det, partiet er født til: Kæmper for at også almindelige mennesker har ret til et godt og trygt liv med tag over hovedet til rimelige penge. •

KÆRE SOCIALDEMOKRATER

SNART ER DER VALG I LANDETS KOMMUNER OG REGIONER.

For os handler kommunal- og regionsrådsvalget om et **forbedret indeklima, ordentlige sanitære forhold** i folkeskoler og daginstitutioner **og kampen mod social dumping**. Til gavn for både børn, personale og samfund.

- **Alt for mange daginstitutioner og skoler har så ringe indeklima, fordi der ikke er mekanisk ventilation, at både børn og voksne bliver syge af det. Det koster livskvalitet, indlæring og penge**
- **De sanitære forhold på skoler og i institutioner er også alt for ringe. Mange steder er toiletter og badeforhold uhumske. Mange børn og unge holder sig en hel skoledag for at undgå de ringe faciliteter**
- **Og så skal kommuner og regioner sikre sig mod social dumping. Det gøres blandt andet ved at indgå sociale klausuler, når det offentlige er bygherre, og ikke mindst sikre, at de bliver efterlevet. Det er vores alle sammens skatte kroner, der bruges, og forholdene skal være i orden**

Få nu styr på det indeklima. Få nu ordnet de skoletoiletter. Og få nu indgået de sociale klausuler. Jeg kan i hvert fald love jer, at vi nøje vil følge med i, om I nu gør noget ved det denne gang. Nu er der i hvert fald ingen undskyldninger længere.

HENRIK W. PETERSEN
FORBUNDSFORMAND
I BLIK- OG RØRARBEJDERFORBUNDET

DE OVERTOG STAFETTEN
MIDT I PERIODEN

HER ER TRE NYE BORGMESTRES FORTÆLLINGER

Når en borgmester går af midt i en periode, rejser det en særlig udfordring for efterfølgeren: Hvordan træder man ind i rollen, men samtidig sætter sin egen retning? Vi har talt med tre socialdemokratiske borgmestre, som har overtaget borgmesterposten før et valg. Om overgangen, overraskelserne og deres visioner for fremtiden. Mød Maja Højgaard i Brøndby, Lasse Frimand Jensen i Aalborg og Anders Winnerskjold i Aarhus.

MAJA HØJGAARD

**“JEG VIDSTE IKKE,
AT JULEMANDENS
GARDEROBE
BEFINDER SIG BAG
BORGMESTER-
KONTORET”**

For Maja Højgaard kom borgmesterposten i Brøndby med stor intern opbakning, men uden valgkamp. Hun overtog midt i perioden fra Kent Magelund og satte hurtigt sin egen retning i en kommune, der både rummer sociale udfordringer og stærke fællesskaber.

Hvad har været den største overraskelse eller omvæltning, siden du trådte til som borgmester?

Det var faktisk virkelig overraskende for mig, hvor stort et kontroltab det var at få en borgmestersekretær, der holder styr på min kalender. Jeg er Lones (red: borgmestersekretæren) fjerde borgmester, og hun er guld værd. Hun reder mig på daglig basis. Men det kan godt være svært at vænne sig til.

Hvis du opnår genvalg til november, hvad håber du så at kunne kigge tilbage på, når også de fire år er gået?

Vi gør os nogle rigtig gode erfaringer med at åbne kommunen op og give noget initiativret til borgerne. I den kommende periode skal vi styrke vores foreningsliv, så der kommer flere nye fællesskaber. Og så skal vi i gang med byudviklingsprojektet "Fremtidens Brøndby Strand". Her får vi virkelig chancen for at udleve visionen om en blandet by.

Hvad bliver den vigtigste dagsorden, du vil gå til valg på?

Tryghed i velfærd er vores vigtigste opgave. Vi prioriterer pædagognormeringer enormt højt i institutionerne, hvor de sidste års arbejde med bevægelse har halveret andelen af børn med motoriske vanskeligheder. Det er ægte god forebyggelse, der giver gode sunde liv.

Er der noget i din kommune, du aldrig ville have opdaget, hvis du ikke var blevet borgmester?

Jeg vidste ikke, at julemandens garderobe befinder sig bag borgmesterkontoret på Brøndby Rådhus. Det er lidt hyggeligt. Så kommer han og henter det røde tøj midt i november, og så dukker det op igen i garderobeskabet i starten af januar. Han efterlader dog ingen gaver. Jeg synes ellers selv, jeg har været artig.

LASSE FRIMAND
JENSEN

**“JEG STÅR STADIG
BAG MÅLET PÅ
AALBORG STADION
MED MINE VENNER”**

Da Lasse Frimand Jensen overtog borgmesterposten efter Thomas Kastrup Larsen i Aalborg i sommeren 2023, var det med et tydeligt mål: At styrke tilliden mellem borgere og byråd. Med Danmarks tredjestørste kommune som scene kræver det både overblik og holdspil.

Hvad har været den største overraskelse eller omvæltning, siden du trådte til som borgmester?

Man mærker virkelig forventningerne. Ikke bare fra byrådet og kommunens medarbejdere, men fra hele lokalsamfundet. Det er ikke bare et job. Det er et løfte, man giver borgerne. Og det forpligter. Samtidig har det været vigtigt for mig at holde fast i mig selv. Jeg er den samme person, jeg var før. Jeg står stadig bag målet på Aalborg Stadion med mine venner.

Hvordan har det været at starte midt i en byrådsperiode?

Det føles lidt som at hoppe på et tog i fart. Der er ikke tid til at pakke tasken ud. Man må bare kaste sig ind i arbejdet. Men det har også været en gave. Jeg har fået mulighed for at lytte, lære og lande og samtidig sætte mit eget præg.

Når du nu skal ud at kæmpe for vælgernes tillid i Aalborg, hvad er så den vigtigste dagsorden, du vil fremhæve?

Velfærden. Uden tvivl. Det handler om vores børn, vores ældre, om sundhed og om trygheden i hverdagen. Hvis vi svigter velfærden, svigter vi fællesskabet. Og det gør vi ikke. Ikke på min vagt.

Er der noget i din kommune, du aldrig ville have opdaget, hvis du ikke var blevet borgmester?

Ja, uden tvivl. Jeg mødte fx SAND – de hjemløses landsorganisation. De kom forbi borgmesterkontoret med et juletræ, hvor hjemløse havde skrevet deres ønsker til samfundet på små julehjerter. Det gjorde stort indtryk – og de ønsker tog vi til os og handlede på. De mennesker ville jeg ikke have mødt, hvis ikke jeg var blevet borgmester.

ANDERS
WINNERSKJOLD

**“MAN ER ALTID
BORGMESTER, BÅDE
HJEMME OG UDE”**

I november sidste år satte Anders Winnerskjold sig i borgmesterstolen i Aarhus, da Jacob Bundsgaard trådte tilbage. Det blev starten på en hverdag med et helt andet ansvar og synlighed.

Hvad har været den største overraskelse eller omvæltning, siden du trådte til som borgmester?

Jeg er ved at vænne mig til at være et mere kendt ansigt i den brede befolkning. Og de konsekvenser, det også har for mig. Selv når jeg er i private sammenhænge, så er jeg også altid borgmester. Og det er på godt og ondt. Mest godt.

Hvordan har det været at starte midt i en byrådsperiode?

Hæsblæsende – men godt. Det har været fedt at nå at få noget tid, også inden folk skal stemme til november. Det er godt at få lov til at stå i spidsen i en 7-8 måneder, fordi så har folk lært lidt om mig og det socialdemokrati, jeg er i spidsen for.

Hvis du opnår genvalg til november, hvad håber du så at kunne kigge tilbage på, når også de fire år er gået?

Det er dels at sikre, at Aarhus en stærk by, at vi er økonomisk ansvarlige, og at vi har haft butikken til at køre. Det andet er de forandringer, jeg brænder for. Det handler om hverdagen. Det gælder investeringer i vores kernevelfærd, men også at kigge på, hvor vi kan gøre tingene bedre.

Er der noget i din kommune, du aldrig ville have opdaget, hvis du ikke var blevet borgmester?

Ja. Jeg møder nogle andre mennesker, end jeg gjorde tidligere. Og med et bredere perspektiv. Jeg har bl.a. haft fornøjelsen af at møde nogle af vores mest udsatte borgere. Men Aarhus er jo en by med efterhånden 373.000 mennesker, så jeg har stadig lidt mennesker til gode. Det glæder jeg mig til. ●

SMERTEFULDE ABORTER OG
VOLDSOM OVERGANGSALDER:

DE KRÆVER RETFÆRDIG SUNDHED FOR KVINDER

For nogle år siden begyndte Camilla Fabricius og Maria Gudme at interessere sig for kvindesygdomme, kvinders smerte – og om det virkelig kan være rigtigt, at det bare gør ondt at være kvinde. Den ene oplevede, at hendes læge ikke anede, hvad hun fejlede, da hun begyndte at besvime. Den anden blev rørt af historier om kvinder, der gik igennem smertefulde aborter uden at møde den nødvendige støtte i sundhedsvæsenet.

”Det er sådan noget, man skal leve med.” ”Tag en panodil og en kop the”. ”Sådan er det at være kvinde.” Det var nogle af de argumenter mod kvinders smerter, som folketingsmedlem Camilla Fabricius og regionsrådsmedlem og folketingskandidat Maria Gudme stødte på, da de for nogle år siden for første gang bevægede sig ind på området for kvinders sundhed og kvindesygdomme i deres politiske arbejde.

For Camilla Fabricius opstod interessen, da hun blev familieordfører. Pludselig opdagede hun, at der var store dele af fødselsområdet, vi ikke havde gjort noget ved.

For Maria Gudme opstod interessen i en periode, hvor mange kvinder i bl.a. blade som Femina delte

deres oplevelser med at få foretaget en smertefuld abort og ikke blive taget seriøst og få den nødvendige hjælp i sundhedsvæsenet.

I dag står Camilla Fabricius sammen med tre andre kvinder i spidsen for *Alliancen for kvinders sundhed*, støttet af Dansk Industri. Og Maria Gudme har været forkvinde for opgaveudvalget om kvindesygdomme i Region Hovedstaden.

De er enige om, at kvindesygdomme i alt for mange år er blevet underbelyst, og kvinders smerter er blevet negligeret. I forskning og i sundhedsvæsenet. Og det vil de lave om på.

CAMILLA FABRICIUS

↓
**DET HANDLER
OM RETFÆRDIGHED
FOR OS KVINDER,
SÅ VI KAN FÅ DEN
BEHANDLING, DER
ER NØDVENDIG**

”

**I STARTEN
VAR DER MEGET
MODSTAND, UVIDENHED
ELLER UNDREN OVER,
HVORFOR VI SKULLE
BRUGE RESSOURCER PÅ
LIGE PRÆCIS DET HER
OMRÅDE**

MARIA GUDME

”

VOLDSOM OVERGANGSALDER

For Camilla Fabricius handler det om en grundlæggende uretfærdighed.

Hun henviser til, at kvinder går på pension væsentligt tidligere end mænd, og at kvinder tilbringer en større del af deres liv med at have dårligt helbred end mænd.

”Det gør vi blandt andet, fordi vi går i overgangsalderen, hvor vi ikke får ordentlig behandling”, siger hun.

Og så handler det for hende om at kunne gå på arbejde.

”Som socialdemokrat er det vigtigt at tænke på, at mennesker, der arbejder, faktisk har muligheden for at kunne gå på arbejde og få en ordentlig pension, når de selv vil, og ikke fordi de er syge. Så der er også en grundlæggende uretfærdighed i, hvorfor vi ikke kan holde til at arbejde lige så lang tid som mænd.”

Desuden skal arbejdspladserne kunne rumme fx kvinder i overgangsalderen, mener hun.

Camilla Fabricius beskriver, at hun selv oplevede at gå voldsomt i overgangsalderen, mens hun var medlem af Folketinget. Så voldsomt, at hun indimellem faldt om, fordi hun blødte så meget, at hun besvimelede.

PCOS

Ved PCOS er der mange ægblærer i æggestokkene og ændring i kønshormonerne. Det medfører, at der typisk ikke kommer regelmæssige ægløsninger. Det medfører også, at der er for meget af det mandlige kønshormon

Hendes læge kunne ikke fortælle hende, hvorfor hun havde det sådan, og hun nåede både at være i udredning for gigt og kræft, inden hun en dag selv fandt ud af, at hun var gået i overgangsalderen.

”Jeg fandt ud af, hvad jeg fejlede, da jeg var til et oplæg hos Dansk Industri. Der kom et slide frem med symptomer på overgangsalder. I dag har jeg fået to præparater, og nu er jeg flyvende”, fortæller Camilla Fabricius.

”DET GØR ONDT AT VÆRE KVINDE”

Maria Gudme har ikke mærket det på egen krop, men hun har siddet tæt på nogen, der har.

Hun var forkvinde for et opgaveudvalg, der i 2023 blev nedsat i Region Hovedstaden. Formålet med udvalget var bl.a. at få kvinder, der selv har oplevet ikke at få den nødvendige behandling i sundhedsvæsenet, med ved bordet. De skulle være med til at bestemme, hvad der skulle gøres på området.

De 12 kvinder, der sad med ved bordet, havde fx PCOS, endometriose eller tidlig overgangsalder. Flere ting gik igen i kvindernes historier. Fx oplevede de at få at vide, at det gør ondt at være kvinde.

”Rigtig mange oplevede, at de skulle være meget insisterende. Og rigtig mange oplevede, at de stod bedre, hvis de gik hjem og virkelig læste op på symptomerne og nærmest fremlagde det for deres praktiserende læge”, fortæller Maria Gudme.

ENDOMETRIOSE

Endometriose er en kronisk betændelsestilstand, hvor der sidder væv uden for livmoderen. Det kan bl.a. medføre nedsat frugtbarhed og invaliderende smerter.

MØDTE MODSTAND I STARTEN

”Noget andet, der også gjorde stort indtryk på mig, var, at kvinderne oplevede at blive taget mere seriøst, hvis der kom en anden og bakkede dem op”, fortsætter Maria Gudme.

Med i udvalget sad også to pårørende. Blandt andet en mand, hvis kone havde endometriose.

”Han fortalte, at når han var med inde til lægekonsultationen, oplevede de, at der kom mere handling på forløbet, fordi han kunne bekræfte, at hans kone havde ondt. Det kunne flere af dem genkende. Ikke nødvendigvis fordi det var deres mand, der skulle med, men bare det at der var en anden person”, siger Maria Gudme.

Arbejdet i opgaveudvalget endte ud i fem anbefalinger, som enstemmigt blev vedtaget i Regionsrådet.

Maria Gudme oplevede en stor forskel, fra udvalget skulle nedsættes, til anbefalingerne skulle vedtages.

”I starten var der meget modstand, uvidenhed eller undren over, hvorfor vi skulle bruge ressourcer på lige præcis det her område. Og hvad man overhovedet skulle invitere borgerne til at tale om. Jeg oplevede også, at der ikke var et sprog for det. Det synes jeg, vi har været med til at skabe”, siger hun.

Camilla Fabricius og resten af Alliancen for kvinders sundhed arbejder for, at der kommer væsentligt mere viden, forskning, behandling og forståelse af kvinders sundhed og sygdomme.

Alliancen mener bl.a., at vi skal etablere et Center for kvinders sundhed.

”Det handler om noget grundlæggende i at få samfundet til at fungere, og det handler om retfærdighed for os kvinder, så vi kan få den behandling, der er nødvendig”, siger Camilla Fabricius. ●

DE FEM ANBEFALINGER

1. ØGET FOKUS PÅ FORSKNING I KVINDESYGDOMME.
2. SAMARBEJDET SKAL FORBEDRES, OG DER SKAL VÆRE BEDRE VIDENSDELING I SUNDHEDSVÆSENET, SÅ DEN ENKELTE KVINDE IKKE BLIVER ”KASTEBOLD” I SYSTEMET.
3. KENDSKABET TIL KVINDESYGDOMME SKAL UDBREDES I BEFOLKNINGEN, FX GENNEM INFORMATIONSKAMPAGNER.
4. BEHANDLINGSFORLØB SKAL TILPASSES DEN ENKELTE KVINDE OG FX TAGE HØJDE FOR KVINDENS LIVSSITUATION.
5. INFORMATION OG VIDEN OM KVINDESYGDOMME SKAL VÆRE LETTILGÆNGELIG.

10 ÅR I FRONT:

**DET ER
DET
STØRSTE
ANSVAR**

→ **Mette Frederiksen kan i år fejre 10-års jubilæum som formand for Socialdemokratiet. Under solen i haven på Marienborg talte vi med statsministeren om hendes tanker efter et årti i front for Danmarks største parti.**

Da Mette Frederiksen trådte af scenen ved Socialdemokratiets kongres i 2015, nu som formand, var det ikke kun med begejstring, men også med en bevidsthed om ansvaret:

”Det var ikke sådan, at jeg havde armene over hovedet. Jeg vidste godt, hvad det var for en opgave, jeg gik ind til. Som formand bærer man automatisk et større ansvar. Også som statsministerkandidat.”

Men så alvorstung har Mette Frederiksens tid i Socialdemokratiet dog ikke altid været:

”Jeg kan godt huske første gang, jeg kom med i DSU Aalborg. De havde nogle lidt slidte lokaler ude på Kastetvej 24. Og jeg kan godt huske den der fornemmelse af, at der var mange mennesker; der blev snakket, folk hyggede sig, og der var et kæmpe engagement i hele rummet. Det er et af mine første minder i Socialdemokratiet.”

Efter tiden i DSU kastede Mette Frederiksen sig ud i sin første valgkamp som frivillig DSU'er:

”Min første valgkamp var i '94. Valgkamp er noget af det sjoveste, der findes. Det er liiidt anderledes,

→ når man er statsminister og statsministerkandidat: Ansvar for at vinde, og at vi ikke taber det hele på gulvet, fylder mere.”

DANMARKS ENESTE STORE FOLKEPARTI

Man siger, at tiden flyver. Den samme følelse får man, da Mette sætter ord på den rolle og opgave, som hun mener, Socialdemokratiet har haft de seneste 10 år:

”Der har jo været nogle meget konkrete opgaver med at få os igennem nogle meget svære situationer. Det var os, der havde ansvaret, da pandemien brød frem. Det var os, der havde ansvaret, da krigen kom tilbage på det europæiske kontinent. Det er os, der har ansvaret for at opruste,” siger Mette Frederiksen.

”På den lidt større klinge er det os, der er det store folkeparti. Det er opgaven at være dem, der på den ene side sigter efter at finde et balancepunkt i en tid, der er meget polariseret, og så have øjnene stift rettet mod at skabe resultater for almindelige mennesker.”

FOR MIG ER DET UTROLIGT VIGTIGT, AT VI BÅDE ER I OPPOSITION OG REGERING PÅ SAMME TID.

Siden 2019 har Socialdemokratiet haft regeringsansvaret i Danmark. Og mens de ”meget svære situationer” er blevet taget hånd om, er der også et spørgsmål om de steder, hvor vi skal turde indrømme vores fejl, siger Mette:

”For mig er det utroligt vigtigt, at vi både er i opposition og regering på samme tid. Hvis ikke man kan være lige så kritisk over for sig selv, som man ville være over for en regering, man ikke selv er en del af, så mener jeg, man fejler.”

Hun nævner beskæftigelsespolitikken som et af de klare eksempler:

”Lige før sommerferien fik Ane (Halsboe, red.) en stor ændring af beskæftigelsespolitikken på plads. Det er en ændring af regler, som jeg selv har lavet. Dengang havde vi lidt for meget fokus på, at alle unge skulle den samme vej. Og det kræver jo noget mentalt overskud og politisk mod at sige ’okay, her tog vi fejl’.”

”Der kommer helt sikkert andre eksempler. Når det møder virkeligheden, vil der være noget, der er anderledes, end vi havde forestillet os – og så skal vi turde at lave det om.”

IKKE LANGT MELLEM HERLEV OG BRUXELLES

Da Mette trådte til som partiformand, var velfærd og sammenhængskraft overskriften. Det er stadig pejlemærket – men med en mere urolig verden har spillepladen ændret sig.

DET SENESTE HALVE ÅR HAR DE FLESTE SPØRGSMÅL HANDLET OM UDENRIGSPOLITIK. KAN EUROPA HOLDE SAMMEN? FÅR VI OPRUSTET HURTIGT NOK? SÅ JEG FØLER FAKTISK, AT AFSTANDEN MELLEM HERLEV OG BRUXELLES ER BLEVET KORTERE.

Tidligere i år var hun på en stor rundtur i landet for at møde danskerne, borgmestre og lokale kandidater til kommunalvalget. Men med kort varsel måtte hun afbryde turen for at flyve til Bruxelles:

”For mig er der egentlig ikke en kontrast imellem det. Der er ingen forskel på, om jeg sidder med vores nye borgmester i Herlev, Marco, eller om jeg sidder med Macron. På mange måder handler det om det samme. Jeg er socialdemokrat, så jeg går op i, at folk har det godt og er trygge.”

Hun oplever faktisk, at afstanden mellem de to verdener er blevet mindre:

”Det seneste halve år har de fleste spørgsmål handlet om udenrigspolitik. Kan Europa holde sammen? Får vi oprustet hurtigt nok? Så jeg føler faktisk, at afstanden mellem Herlev og Bruxelles er blevet kortere.”

Og måske er det netop dér, man finder nøglen til hendes første ti år i front: En socialdemokratisk formand, der både har fødderne solidt plantet i det nære – og blikket rettet mod verdens brændpunkter. •

NOW, THE DANISH EU PRESIDENCY IS UNDERWAY. SO IS THE EFFORT TO BUILD A STRONGER EUROPE. FOR YEARS, WE HAVE TALKED ABOUT THE EUROPEAN CRISIS. ABOUT OUR INABILITY TO DEFEND OURSELVES, SECURE OUR ENERGY SUPPLY, AND GENERATE GROWTH AND INNOVATION. SOME HAVE EVEN PREDICTED THAT WE ARE ABOUT TO **TURN** THE CONTINENT INTO A MUSEUM FOR THE REST OF THE WORLD TO VISIT AND ADMIRE – BUT NOT TO FOLLOW. IN EUROPE, WE HAVE TAKEN THE FOUNDATION OF OUR PROSPERITY AND SECURITY FOR GRANTED. AND NOW, EUROPE'S COMPETITIVENESS SUFFERS A MAJOR **SETBACK**. INSTEAD OF BEING ON THE CUTTING EDGE OF NEW TECHNOLOGIES, WE HAVE BECOME A REGULATORY MACHINE – ALWAYS A STEP BEHIND THE US AND ASIA. EUROPE HAS BEEN STANDING IN ITS OWN WAY. AND YET, WE REMAIN HOPEFUL: WE BELIEVE IN EUROPE'S FUTURE. IF HISTORY TEACHES US ANYTHING, IT IS THAT HUMAN RESOLVE AWAKENS WHEN FACED WITH DAUNTING CHALLENGES. OFTEN, PROGRESS IS BORN OUT OF HARDSHIP. IT IS IN MOMENTS OF CRISIS THAT WE FIND THE COURAGE TO REINVENT OURSELVES. WHEN LOOKING **INTO** THOSE DEFINING MOMENTS, WE ARE ABLE TO SUMMON THE STRENGTH TO MAKE BOLD CHOICES, AND PUSH PAST THE FEAR THAT HAS HELD US BACK. AT THIS JUNCTURE, EUROPE NEEDS THAT MINDSET MORE THAN EVER. IT IS TIME TO TAKE AN UNFLINCHING LOOK AT HOW WE ARRIVED HERE AND FIND THE COURAGE TO REIMAGINE THE SYSTEMS WE HAVE BUILT AROUND OURSELVES. WE MUST MAKE A CONSCIOUS CHOICE TO INVEST IN OUR COMPETITIVENESS AND SECURITY AND PUT INNOVATION BEFORE REGULATION. AND DENMARK – SMALL AS OUR COUNTRY MAY BE – CAN LEAD THE WAY. AS DENMARK HOLDS THE PRESIDENCY OF THE COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION, WE HAVE A UNIQUE OPPORTUNITY TO SET THE STAGE FOR A **COMEBACK**. WE HAVE THE CHANCE TO SHOW THE WORLD THAT EUROPE MEANS BUSINESS.

LONG STORY SHORT:

**TURN
SETBACK
INTO
COMEBACK.**

Let's cut complexity and focus on what truly matters to unlock Europe's full potential.

di.dk/comeback

Der er blus på den grønne omstilling

– og sådan skal det være

” Men omstillingen skal ske på en måde, der tager hensyn til de tusindvis af fødevarearbejdere, hvis daglige arbejde bliver påvirket af de forskellige tiltag.

I Fødevareforbundet NNF arbejder vi for en grøn omstilling, der følges til dørs af et intensivt uddannelses- og kompetenceløft.

Husk, at ikke kun klimaindsatserne skal være bæredygtige. Bæredygtighed handler også om at sikre, at de danske fødevarearbejdere har fremtidens kompetencer.

Ole Wehlast, Forbundsformand, Fødevareforbundet NNF

FOTO: DANIEL NOER
OG STEFAN CAVALIERI

FOTOREPORTAGE: **JUBILÆUMSRECEPTION**

Mette fik et æsel. Ja, du læste rigtigt. Socialdemokratiet overrakte Mette et vaskeægte æsel i anledning af hendes 10-årsjubilæum som partiformand.

På en solrig eftermiddag i juni var over 400 gæster samlet til fest med fadøl, sodavand, pølser og romkugler. Musikeren Allan Olsen leverede toner fra scenen, mens Merete Mærkedahl fra Cirkusrevyen gav den som Mette Frederiksen til stor morskab. Stemningen var i top til de mange underholdende indslag.

Til selve receptionen var æslet af praktiske grunde erstattet af en version i pap; men det lagde ikke en dæmper på begejstringen.

NY STORREGION: HVAD GØR MAN, NÅR OPGAVEN RAMMER? MAN LØSER DEN

Somme tider får man en opgave, som man hverken har bedt om eller ønsket sig. Sådan var det for regionsrådspolitikere og organisationsfolk i Region Hovedstaden og Region Sjælland med oprettelsen af Region Østdanmark.

Heldigvis sidder der to gode S-formænd i regionsrådene. Det letter samarbejdet, når sammenlægningen skal forberedes.

Lars Gaardhøj, Trine Birk Andersen og regionsrådene er i fuld gang med forberedelser, besøg og samtaler med administration og personalegrupper.

I arbejdet er det vigtigt både at opfylde reformens formål med større lighed i sundhed, bedre udnyttelse af ressourcerne og samtidigt sikre ro og tryghed for de mange tusinde ansatte. De sætter retningen og sikrer opgaveløsningen.

FORSKELLIGE KULTURER MØDES

For partiorganisationen er det en kæmpe opgave. Der er historiske og kulturelle forskelle i de to regio-

ner. Det skal nu fusionere på en måde, hvor man får det bedste fra de to.

Hovedstaden er størst, men Sjælland har flest valgte socialdemokrater. Regionerne har forskellige valgkamptraditioner og forskellige mødekulturer, men arbejdet er allerede langt.

Det første forretningsudvalg i Region Østdanmark er valgt. Opstillingslisten med kandidater fra alle dele af regionen er klar, og arbejdet med at organisere valgkampen er i fuld gang. Her er fællesskabet sat i fokus med valgsloganet "Sammen om Region Østdanmark".

Arbejdet fungerer, nye ting bliver opfundet undervejs. Og socialdemokratiske politikere tør godt påtage sig ansvaret og ledelsen både af valgkampen og den kommende Region Østdanmark. ●

FOTO: DANIEL NOER

NY REGION ØSTDANMARK

- Med aftalen om sundhedsreformen den 14. november 2024 blev et stort flertal i Folketinget enige om at sammenlægge Region Hovedstaden og Region Sjælland til en ny Region Østdanmark.
- Formålet er at skabe en mere bæredygtig og robust region, hvor ressourcerne fordeles bedre. I dag er der f.eks. markant bedre lægedækning i Region Hovedstaden end i Region Sjælland. Ved at lægge de to regioner sammen kan der ifølge aftalen skabes mere lighed i sundhed for indbyggerne på Sjælland.
- Den nye struktur med Region Østdanmark træder i kraft 1. januar 2027. Det betyder, at 2026 vil være et såkaldt overgangår, hvor det stadig er de to regionsråd i henholdsvis Hovedstaden og Sjælland, som står for driften.
- Det nye regionsråd for Region Østdanmark, der vælges til november, skal så bruge 2026 på at forberede etablering af Region Østdanmark. Fra 1. januar 2027 overtager de driften af den nye region.
- Regionsrådet i Region Østdanmark får 47 medlemmer og får hovedsæde i Sorø.

ET OPGØR MED DEN DIGITALE SLIKBUTIK FOR BØRN: NEJ TIL UENDELIGT SCROLL OG LIKES

ALT FOR MANGE BØRN MISTRIVES PÅ SOCIALE MEDIER, HVOR LIKES OG ALGORITMER FASTHOLDER DEM I UENDELIGE FEEDS. CHRISTEL SCHALDEMOSE KRÆVER, AT TECHGIGANTERNE TAGER ANSVAR – LIGESOM ALLE ANDRE, DER HENVENDER SIG TIL BØRN.

Når børn og unge åbner deres telefon, træder de ind på en platform, der er skabt til at fastholde dem så længe som muligt. De bliver mødt af likes, uendelig scroll og algoritmer, der fremmer indhold med kropspres, had og angst. Det er ikke tilfældigt; det er designet.

“Vi ville aldrig acceptere, at et fysisk produkt var skabt til at gøre børn afhængige eller syge,” siger Christel Schaldemose. “Men når det gælder digitale platforme, har vi i alt for mange år vendt det blinde øje til.”

Nu vil hun ændre det. Som en af arkitekterne bag EU's Digital Services Act og som ordfører på en ny betænk-

ning om beskyttelse af børn og unge på digitale platforme, har Christel allerede været med til at give techgiganterne ansvar for, hvad de spreder – og nu er fokus rettet ét sted hen: mod børn og unges mentale sundhed.

“Vi kalder det sociale medier, men for børn fungerer det mere som en digital butik, hvor alt er designet til at få dem til at blive. Slikket står i børnehøjde, og skiltene siger: Hvis du går nu, går du glip af noget,” forklarer hun. “Det er ikke børnevenlige legepladser – det er kommercielle fælder.”

Derfor arbejder hun for at sætte en stopper for afhængighedsskabende funktioner som likes, uendelig scroll og et design, der belønner passivitet og belaster trivsel.

VI HAR OGSÅ SAT REGLER FOR LEGETØJ OG SIKKERHEDSSELER

Christel Schaldemose peger på, at det ikke er første gang, at virksomheder skal have et regelsæt for at tage vare på børns ve og vel. “Vi har indført sikkerhedssele og regler for legetøj, fordi vi ved, at børn ikke altid kan passe på sig selv – og fordi vi ikke kan stole på, at virksomheder gør det for dem. Nu er det den digitale verden, der kalder på ansvar.”

Hun peger på, at mange forældre i dag står alene med ansvaret for at beskytte deres børn online. “Det er ikke rimeligt. Vi ville aldrig acceptere, at producenter af børnemad selv satte reglerne. Det skal vi heller ikke acceptere, når det gælder indhold og adfærd på digitale platforme.”

EUROPA SOM GARANT FOR ANSVAR

Med den nye betænkning, har Europa-Parlamentet og Christel Schaldemose indledt arbejdet med at styrke beskyttelsen af børn og unge online. Nu skal Kommissionen og medlemslandene følge op – og her spiller Danmark en nøglerolle. “Vi skal stå i spidsen for, at teknologi udvikles på børns præmisser – ikke techindustriens,” siger Schaldemose.

“Det handler ikke om at afdigitalisere børn. Sociale medier kan være fantastiske steder at lære og udtrykke sig. Men ikke hvis det sker på bekostning af trivsel. Der går grænsen, og det vil jeg ikke være med til.”

KLIMA, MILJØ OG DYREVELFÆRD ER PÅ SPIL, NÅR DER FORHANDLES OM NY REFORM AF EU'S LANDBRUGSSTØTTE

EU's klart største økonomiske post er landbrugsstøtten. I det nuværende budget er der afsat knap 400 milliarder euro til landbrug på tværs af landene. Der er ingen tvivl om, at landbrugssektoren spiller en strategisk vigtig rolle. Fødevarer sikkerhed er helt afgørende – særligt i den geopolitiske usikre tid vi befinder os i. Samtidig udgør landbrugssektoren en stadig større andel af EU's samlede udledning af CO₂. Og pesticider og kvælstof presser biodiversiteten og vores vandmiljø. Med så mange milliarder i offentlig støtte er spørgsmålet derfor, om det ikke er rimeligt at gøre støtten mere betinget af tiltag der bidrager positivt til miljø, klima og dyrevelfærd?

”MAN KAN IKKE SIGE, VI BRØDFØDER NOGEN MED TYREFÆGTNING”

Niels Fuglsang er formand for Europa-Parlamentets gruppe for dyrevelfærd og mener, at den kommende reform af EU's landbrugsstøtte bør omlægges markant.

FOTO: NIELS BLEV FORMAND FOR EUROPA-PARLAMENTETS DYREVELFÆRDSGRUPPE I SEPTEMBER SIDSTE ÅR. FOR TO ÅR SIDEN FULGTE NIELS EN GRISE-TRANSPORT IGennem EUROPA FOR MED EGNE ØJNE AT OPLEVE DERES DÅRLIGE FORHOLD.

“Jeg ser en reform af landbrugsstøtten som et middel til at give landbrugsdyr bedre forhold, reducere udledning af drivhusgasser samt forbedre vores miljø og biodiversitet. Der skal simpelthen være et incitament til at drive landbrug, som i højere grad stemmer overens med befolkningens forventninger til klima, miljø og dyrevelfærd” siger Niels Fuglsang.

Niels Fuglsang mener ikke, at markedet omstiller sig hurtigt nok, og det har betydning for vores klima, drikkevand og dyrevelfærd. Udover at skabe bedre incitament for grønne tiltag, er Niels Fuglsang også af den overbevisning, at visse dele af landbrugsstøtten helt bør skæres væk. Som eksempler på dette nævner han tyrefægtning og produktion af foie gras.

“Vi skal kunne se os selv i øjnene, når vi uddeler penge fra europæiske skatteborgere. Opdræt af tyre, der bruges til tyrefægtning, eller gæs, der bliver til foie gras, skal simpelthen ikke have en eneste støttekrone. Begge dele er fuldstændig uforeneligt med nogen som helst former for god dyrevelfærd. Det kan ikke forsvares.”

Landbrugsstøtten er tiltænkt at sikre produktion af mad i Europa, så vi kan brødføde os selv.

“Man kan ikke sige, vi brødføder nogen med tyrefægtning,” siger Niels Fuglsang.

VI KAN IKKE LØSE PROBLEMERNE MED SOCIAL DUMPING OG UANSVARLIGE VIRKSOMHEDER, HVIS VI IKKE INDFØRER ET KÆDEANSVAR.

3 VILDE TAL FIK MARIANNE VIND TIL AT KASTE SIG FULDT IND I KAMPEN FOR KÆDEANSVAR

I sommeren 2023 møder 1.700 chauffører til deres store overraskelse op på arbejde i et tomt lager i Nantes.

Deres arbejdsplads 'Fast Despatch Logistics' leverer kun for Amazon og er pludselig blevet lukket ned uden varsel. Fra den ene dag til den anden står chaufførerne tilbage uden løn, mens Amazon afviser alt ansvar i situationen. Der var hverken hjælp eller forklaringer at hente.

Historien er desværre langt fra så enestående, som den burde være. Det fortæller Marianne Vind, der er medlem af Europa-Parlamentets udvalg for Beskæftigelse og Sociale Anliggender:

"Vi ser utallige eksempler på store virksomheder, der bruger underleverandører til at løbe fra deres ansvar. Det er blevet en forretningsmodel, at de store virksomheder hyrer de små, som bryder reglerne for at presse prisen i bund".

Det gør det svært for fagforeningerne at organisere og beskytte de ansatte. Ofte må de slås med mindre firmaer, der måske pludselig lukker, mens den egentlige magt ligger hos de store virksomheder.

VILDE TAL FRA BESØG I KØBENHAVN

Marianne Vind har længe været opmærksom på problemerne omkring brugen af underleverandører. Men under et virksomhedsbesøg i København spærrede hun alligevel øjnene op, da hun blev præsenteret for kommunens rapport for 2024 om social dumping.

Den viser, at der stort set ikke er nogen sager om ulovlig underbetaling hos selve hovedentreprenøren i byggeriet. Omkring 25 procent af sagerne finder sted i det efterfølgende første led af underleverandører. Og hele 75 procent af sagerne om underbetaling sker i de efterfølgende led af underleverandører.

Arbejdsvilkårene er med andre ord markant dårligere for underleverandørers ansatte, end for direkte ansatte.

"Det betyder jo, at vi ikke kan løse problemerne med social dumping og uansvarlige virksomheder, hvis vi ikke indfører et kædeansvar. Og det må meget gerne være i EU," siger Marianne Vind.

BEHOV FOR NY LOVGIVNING

Den bedste løsning er at gøre EU's virksomheder medansvarlige for deres underleverandørers handlinger ved hjælp af ny lovgivning. Men det kan have lange udsigter, forklarer Vind.

En anden mulighed er at indføre krav om ID-kort i de brancher, hvor problemerne med fusk hos underleverandører er størst i EU. Det giver de europæiske myndigheder bedre mulighed for at kontrollere og gribe ind, når reglerne bliver brudt.

Begge løsninger støtter Vind: "Lige nu har nogle af de store virksomheder kun rent mel i posen, fordi de hyrer andre virksomheder til det beskidte arbejde. Det presser jeg på for, at vi får stoppet i EU," siger hun.

PLANLÆGGER DU ET BESØG TIL BRUXELLES I EFTERÅRET?

SÅ TØV IKKE MED AT RÆKKE UD TIL OS!

marianne.vind@europarl.europa.eu • christel.schaldemose@europarl.europa.eu • niels.fuglsang@europarl.europa.eu

EN LANGSIGTET INVESTERING:

DE SOCIALDEMOKRATISKE STATSMINISTERARKIVER

Helt tilbage fra begyndelsen af 1900-tallet har der i Arbejderbevægelsen været interesse for at tage hånd om dens ledes papirer og genstande. Vores forgængere har så at sige investeret i fremtidens historier.

De fleste af Socialdemokratiets formænd har også været statsministre, så der er tale om historier fra de øverste hylder i danmarkshistorien. Her dykker vi ned i de vigtigste statsministerarkiver fra Arbejdermuseets samlinger.

DEN STORE LANDSFADER

Den første socialdemokratiske statsminister var Thorvald Stauning. Efter hans død blev der kørt flere vognlæs med billeder, arkivalier og genstande fra æresboligen i Hellerup, bl.a. 600 talemanuskripter, skrivebord, karaffel, hatte og briller. Omfanget var så stort, at det var en medvirkende årsag til, at Arbejderbevægelsens Bibliotek og Arkiv (ABA) måtte flytte til større lokaler, hvor der i 1944 blev oprettet en mindestue for Stauning. Hans kontor er stadig udstillet og indgår i dag i Arbejdermuseets faste udstilling.

MAKKERPARRET HEDTOFT OG H.C.

Hans Hedtoft og H.C. Hansens arkiver blev ligesom Staunings afleveret efter deres død. Begge arkiver lå derefter og modnede, inden de i slutningen af

FOTO: JENS OTTO KRAG OG HELLE VIRKNER
FÅ DAGE EFTER DERES BRYLLUP I 1959
(PALLE JARNER/ARBEJDERMUSEET)

1970'erne blev registreret. Siden har de været blandt de mest benyttede arkiver. De er ikke mindst blevet brugt til undersøgelser af den tidlige kolde krigs historie og udbygningen af et reguleret arbejdsmarked med en stærk fagbevægelse. Arkiverne blev også flittigt brugt til udstillingen "Statsministre – 8 socialdemokrater," som Arbejdermuseet lavede i 2009.

KRAGS DAGBØGER

Efter Jens Otto Krags død blev det hurtigt bestemt, at hans arkiv skulle overføres til ABA. Krag var en flittig skribent, og fra et tidligt tidspunkt var han bevidst om, at eftertiden ville være interesseret i, hvad der foregik bag kulisserne. Han dikterede ofte referater af vigtige samtaler og gemte selv optegnelser fra forhandlinger. Han førte også dagbog, der siden har været en vigtig kilde til danmarkshistorien. Bøgerne har bl.a. dannet baggrund for historikeren Bo Lidegaards anerkendte Krag-biografi og tv-serien *Krag & Virkner* fra 2022.

ANKER

Anker Jørgensens arkiv er kommet ind ad flere omgange, fra efter han gik af som statsminister og frem til hans død. Det består af taler, artikler, dagbøger m.m. og udgør med sine 250 kasser samlingens største personarkiv. Særlige er de såkaldte dagslæg, som Anker påbegyndte i sin statsministerperiode til forberedelse af dagens møder og arrangementer. Han fortsatte arbejdsformen, og dagslæggene dækker derfor

FOTO: STAUNINGS MINDESTUE PÅ ARBEJDERBEVÆGELSENS BIBLIOTEK OG ARKIV ÅBNEDE I 1944. I DAG INDGÅR HANS KONTOR SOM EN DEL AF ARBEJDERMUSEETS FASTE UDS stilling.

flere årtier. De giver en unik adgang til hans liv fra dag til dag. Arkivet blev færdigregistreret i 2020 og med det afsat åbnede to år senere udstillingen "Anker – et usædvanligt liv" i 100-året for hans fødsel.

DE SENESTE I RÆKKEN

Poul Nyrup Rasmussen og Helle Thorning-Schmidt er i gang med at opbygge deres arkiver, og der er allerede tale om omfangsrige afleveringer. Dokumenterne skal nu have tid og omsorg, inden de er klar til at indgå i historieskrivningen, men de kommer uden tvivl ligesom deres forgængere til at bidrage til vores forståelse af partiet og dets leders rolle for samfundsudviklingen. ●

LAD OS BRUGE DINE PENGE BEDRE

- tilmeld dig Betalingsservice

Vi vil så gerne bruge din støtte bedst muligt. Det gør vi ikke ved at sende dig kontingentopkrævninger med posten. Det koster os nemlig 15 kroner for hvert girokort, vi sender.

Derfor håber vi, at du vil bruge de næste 30 sekunder på at tilmelde dig Betalingsservice. For din, vores og miljøets skyld.

PS.: Vi betaler naturligvis gebyret til Betalingsservice, så det er helt gratis for dig.

SÆNK ADMINISTRATIONSUDGIFTER OG MILJØBELASTNING I FEM LETTE TRIN:

- 1 Åbn kameraet på din smartphone.
- 2 Hold kameraet hen over QR-koden til venstre.
- 3 Tryk på det link, der popper op.
- 4 Udfyld CPR-nummer, kontoplysninger og medlemsnummer (det står på bagsiden af dette blad).
- 5 Afslut ved at bekræfte med MitID.

FOR SPØRGSMÅL OG HJÆLP, KONTAKT MEDLEMSSERVICE:

Telefon: 72 30 08 00 (hverdage 10-12, dog onsdage 13-16) eller mail: medlem@socialdemokratiet.dk

MIRAKLET I TINGBJERG

11 ÅR PÅ EN SKOLE I ET UDSAT
BOLIGOMRÅDE

Herlevs borgmester Marco Damgaard fortæller i ny bog om sin tid som skoleleder på Tingbjerg Skole, om kampen for at fastholde værdierne i den danske folkeskole midt i en ghetto og om at bruge sit socialdemokratiske kompas til at sætte høje, positive forventninger til både børn og forældre i bydelen.

RUNDE FØDSELSDAGE

11.09.2025

TORBEN HANSEN

Borgmester i Randers, fylder 60 år

26.09.2025

JESPER WÜRTZEN

Borgmester i Ballerup, fylder 60 år

19.10.2025

KARIN GAARDSTED

Medlem af Folketinget, fylder 70 år

16.11.2025

HENRIK MØLLER

Medlem af Folketinget, fylder 60 år

NAVNE OG NOTER

GIV EN HÅNDRÆKNING TIL FREMTIDEN

Når du betænker Socialdemokratiet i dit testamente, er du — selv efter din levetid — med til at sikre frihed, lighed og fællesskab.

VI TILBYDER NEM OG GRATIS OPRETTELSE AF DIT TESTAMENTE

Og bare rolig, vi hjælper dig hele vejen.

Læs mere på www.socialdemokratiet.dk/arv

Du er også velkommen til at skrive til Morten Bjørn Nielsen på partikontoret@socialdemokratiet.dk eller kontakte os på telefonnummer: 72 30 08 00 hverdage 10-12, dog onsdag 13-16

Tak for at tænke på os.
Socialdemokratiet

NY KANDIDAT:

MICHELE OFFENBACH HOLM

Når en kronisk syg patient kan få behandling af en erfaren sygeplejerske i eller tæt på eget hjem i stedet for at blive sendt på hospitalet, handler det ikke bare om effektiv pleje. Det handler om tryghed.

"At skabe trygge patientforløb er rigtig vigtigt for mig," siger Michele Offenbach Holm, ny kandidat til regionsrådet i Region Midtjylland for Socialdemokratiet.

"Hvis man kan få hjælp derhjemme, og det giver mening for patienten, så skal vi gøre det. Det handler om at bruge ressourcerne klogt og skabe sundhed tættere på borgerne."

Michele har i flere år engageret sig i sundhedspolitik, og da muligheden for selv at stille op bød sig, var hun ikke i tvivl.

"Det føltes rigtigt - både i hjertet og maven," siger hun.

Så nu glæder hun sig til rollen som kandidat og alt det nye, der følger med.

"Jeg glæder mig til at komme ud og tale med en masse mennesker i valgkampen. Til at høre, hvad der fylder for dem i hverdagen, når det gælder sundhedsvæsenet. Det er dén viden, der skal forme vores løsninger."

Noget af det, der har gjort størst indtryk på hende, er den store opbakning.

"Jeg er blevet overrasket over, hvor mange - både fra lokalsamfundet og fra partiet - der ikke bare bakker op, men også gerne vil hjælpe i valgkampen. De hjælper med alt fra idéer til at dele materialer ud og give en hånd med, hvor de kan. Det betyder virkelig meget," ●